

MOKSLO DOKTORANTŪROS EKSPERTINIS ĮVERTINIMAS

Vertinamos doktorantūros mokslo kryptis **Menotyra**

Doktorantūros teisė suteikta **VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA** kartu su **Lietuvos kultūros tyrimų institutu**

ir suteikimo data

1. Doktorantūros reglamento nuostatų laikymasis

Laikomasi Laikomasi iš dalies Nesilaikoma

Pateikiama analizė pagal kriterijus:

- priėmimas į doktorantūrą
- doktoranto darbo plano sudarymas ir tvirtinimas, institucijos struktūriniai padalinių funkcijos, susijusios su doktorantūros organizavimu
- doktorantūros komiteto, doktoranto vadovo, gynimo tarybos funkcijos ir doktorantūros komiteto darbo eiga, doktorantūros komiteto nutarimų tvirtinimas ir įgyvendinimas
- vadovavimas doktorantams ir mokslinių tyrimų vykdymas
- doktoranto žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimas ir doktorantų atestacija
- doktorantūrai skirtų lėšų tikslinis panaudojimas
- doktorantūros dokumentų saugojimas

VDA ir LKTI jungtinės Menotyros doktorantūros Reglamento (toliau - Reglamentas) nuostatuose numatyti visi doktorantūros studijų aspektai – priėmimas į doktorantūrą, darbo plano sudarymas ir tvirtinimas, doktorantūros komiteto, vadovo, doktoranto ir gynimo tarybos funkcijos, doktorantūros komiteto darbo eiga, studijų organizavimas, atestacijų tvarka, dokumentų saugojimas. Galima teigti, kad Reglamento nuostatų doktorantų, įstojusių po 2011 metų, atžvilgiu laikomasi iš dalies, nes pasitaiko pažeidimų arba dėl įvairių priežasčių doktorantūros komitetas (toliau – DK) savo posėdžiuose nustato naują tvarką. Viešas konkursas į doktorantūrą vykdomas pagal Reglamento nuostatas. 2011-2013 m. vykdytas bendras priėmimas į abiejų institucijų doktorantūros vietas, tačiau prašyme pretendentas nurodydavo prioritetinę instituciją. 2011–2013 m. buvo priimti pretendentai, kurių balų sumos vidurkis 8,9. Į valstybės finansuojamas vietas nepatekė pretendentai, kurių balų sumos vidurkis ne žemesnis kaip 7, noro studijuoti savo lėšomis nepareiškė. Nurodoma, kad į ES finansuojamas konkursinės doktorantūros vietas stojamieji egzaminai vyko bendra tvarka, ir, kaip rodo pateikti dokumentai, buvo laimėtos trys vietos. Savianalizės suvestinėje trūksta detalesnės pretendentų pasirengimo analizės, jų mokslinių tyrimų patirties lyginimo ir pan. Neracionalus atrodo stojančiojo balo skaičiavimas, nes laimi pretendentai, kurių baigiamojo magistro darbo, mokslinio tyrimo projekto, pokalbio, publikacijų aptarimo balų sumos aukščiausia. Vertėtų įsivesti konkursinio balo sudedamųjų dalių svertinius koeficientus. Ekspertų nuomone, būsimos disertacijos mokslinio projekto kokybės lygmuo yra svarbesnis už baigiamojo magistro darbo pažymį. Nors Reglamento 31 str. nustato atrankos kriterijus ir jų svorio koeficientus, tačiau jie praktiškai netaikomi. Tame pačiame Reglamento straipsnyje numatyta, kad atrankos kriterijai, jų svorio koeficientai ir konkursinio balo skaičiavimas skelbiama kiekvienais mokslo metais. Ateityje reikėtų laikytis Reglamento nuostatų. 2013 m. priėmimo į doktorantūrą konkursinį balą sudarė magistro baigiamojo darbo balo, mokslo projekto įvertinimo, pokalbio įvertinimo bei mokslinių publikacijų įvertinimo balų sumos. Menotyros krypties doktorantūros komiteto 2013.09.11 posėdžio „Dėl priėmimo į nuolatinės doktorantūros studijas“ protokole Nr. DK-38 rašoma ir apie mokslininkų rekomendacijas (jos neįeina į konkursinio balo sandarą). Doktoranto studijų programą ir disertacijos rengimo planą vadovas ir doktorantas sudaro per pirmąjį studijų mėnesį (planą pasirašo doktorantas, vadovas ir DK pirmininkas). Nors Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad doktorantai skiriami institucijos padaliniais (katedroms ar skyriams), bet nematyti (ant doktoranto plano nėra padalinio vadovo parašo),

kad padaliniai dalyvautų doktorantų planų tvirtinime, taigi, pažeidžiamas Reglamento 60 str. Du iš atsiliepiamus apie vykdomą doktorantūrą pateikusių ir konsultanto neturinčių doktorantų pageidautų jį turėti (mano, kad jo pagalba būtų naudinga). Institucijos paaiškinime konstatuojama, kad visiems doktorantams, išreiškusiems pageidavimą turėti konsultantą, ši galimybė buvo suteikta. Pagal Reglamentą konsultantas skiriamas nuo antrų studijų metų.

Pateiktieji doktorantūros studijų ir disertacijos rengimo planai yra skirtingi: dažniausiai jie itin lakoniški, formalūs, kai kurie - parengti netgi atmetinai. Doktorantų darbo planuose nurodomas tik kiekvienų doktorantūros studijų metų (ne semestrų) darbo etapas, nėra tyrimo tikslų, uždavinių (metodų). Doktorantų planuose disertacijos projektas abstraktus, nekoreliuoja su konkrečia doktoranto tema. Pastaroji problemiška nediferencijuota, neprognozuojama disertacijos probleminė sąranga, nenumatomas jos metodologinis kryptingumas, todėl tokie planai negali būti efektyvus įrankis, padedantis doktorantui rengti disertaciją, o komitetui - vertinti doktoranto darbo eigą. VDA ir LKTI doktorantų planuose numatomi mokslinių tyrimų bei disertacijos rengimo etapai, dažnai nurodomi ir kiekybiniai disertacijos rengimo parametrai (pvz., I skyriaus, II skyriaus, III skyriaus rašymas ir pan.). Minimi disertacijos rengimo etapai - literatūros ir šaltinių paieška, jų analizė, naujausių tyrimų Lietuvoje ir užsienyje apžvalga, teoriniai tyrimai, empiriniai tyrimai, tyrimo rezultatų apibendrinimas, išvadų rengimas ir pan. - yra bendri visoms mokslų sritims.

Kadangi VDA ir LKTI doktorantai savo mokslinių tyrimų projektus pristato jau stojamojo konkurso metu (juos aptaria su priėmimo komisija), padedami paskirtųjų disertacijos vadovų savo doktorantų planuose galėtų pristatyti pirminę disertacijos temos probleminės sąrangos versiją-hipotezę ir numatomą tyrimų strategiją. Pastarosios dėmė su konkrečiais įgyvendinimo terminais leistų išvengti disertacijos rengimo etapų turinio abstraktumo ir optimaliau pristatytų numatomos rengti disertacijos koncepciją. Tai suteiktų didesnio kryptingumo doktoranto tyrimams. Doktorantūros komitetui siūlytina permąstyti VDA ir LKTI doktoranto plano formą ir turinį. Doktorantų planuose nenurodyti preliminarūs planuojamų publikacijų pavadinimai ar tematika; tik viename iš pateiktų planų nurodomas leidinio pavadinimas. Doktoranto plane siūlytina nurodyti bent preliminarūs straipsnių ar konferencijų pranešimų pavadinimus, konferencijų vietą, konkrečiau planuoti studijas ir tyrimus užsienio institucijose. Rengiant doktoranto planą didesnę metodologinę bei mokslinę paramą turėtų teikti disertacijos vadovas. Dabar galiojančiose doktorantūros planų formose nenumatyta, kad privalomai reikia planuoti publikacijas: formose prašoma planuoti studijų dalykus ir disertacijos rengimo etapus.

Publikacijos, konferencijos, pedagoginė veikla atsispindi doktorantų ataskaitose.

Doktorantų ataskaitų formoje nurodoma, kad kreditai gali būti surinkti ne tik klausantis modulių paskaitų bei laikant egzaminus. Nors VDA ir LKTI jungtinės menotyros doktorantūros Reglamento 51 str. skelbia: „Kreditai gali būti kaupiami ir dalyvaujant doktorantų tarptautinėse mokyklose, doktorantui esant dalinėse studijose užsienyje“, tačiau nė vienoje pateiktoje ataskaitoje už minėtą veiklą kreditų suteikta nebuvo. Iš savianalizės suvestinės nepaaiškėja, kodėl nė vieno doktoranto veikla (kita veikla) nebuvo įvertinta kreditais.

Studijų plano ir disertacijos rengimo formos tobulintinos.

Siūloma doktorantūros komitetui atkreipti dėmesį į doktorantūros studijų dalykų aprašus, reikalauti atnaujinti jų formas, jas tvarkingiau ir išsamiau pildyti.

Savianalizės suvestinėje pateiktuose modulių aprašuose iš pradžių nebuvo nurodyti modulių kreditai. Po ekspertų pastabos tai pataisyta, nurodant visiems moduliams standartiškus 10 ECTS kreditų.

Reglamente (63 str.) numatyta, kad egzaminuoja komisija iš ne mažiau kaip dviejų narių. Jie yra tvirtinami doktorantūros komitete, o visi egzaminuotojai pasirašo egzaminų lape (Reglamento 64 str.). Doktorantų planai tvirtinami komiteto posėdžiuose, o už semestro

darbo rezultatus doktorantai atsiskaito kas semestrą.

Doktoranto žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimas vyksta pagal Reglamentą. Vykdomos doktorantūros studijų programos žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimo tvarkos savianalizės suvestinėje nedetalizuotos, o vertinimo principai ir kriterijai neapibrėžti. Vertinimo būdai ir kriterijai turi būti nustatomi atsizvelgiant į studijų siekinius ir pasiekimų vertinimo metodus, kurie turėtų atsisipindėti dalyko (modulio) aprašuose. Būtina numatyti visus vertinimus, sudarančius galutinį balą. Rekomenduojama renovuoti modulių aprašus, numatant žinių, įgūdžių bei gebėjimų vertinimo principus bei kriterijus.

Doktorantūrai skirtų lėšų tikslinis naudojimas Reglamente neapibrėžtas, jame tik nurodomi doktorantūros studijų finansavimo šaltiniai. Ekspertų prašymu papildomai pateikti doktorantūrai skirtos norminės studijų kainos paskirstymo principai ir lėšų tikslinis panaudojimas išlieka neaiškus. Paaikškinimuose teigiama, kad VDA Menotyros doktorantūros studijų lėšų naudojimas atskiroms veiklos sritims yra vykdomas pagal principus, išdėstytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytame studijų finansavimo tvarkos apraše ir VDA Senato patvirtintose akademijos biudžeto bei nuosavų lėšų paskirstymo taisyklėse. Savianalizės suvestinėje rašoma: „Visos doktorantūros studijoms skiriamos lėšos metinėje VDA sąmatoje išdalijamos į ekonomines darbo užmokesčio, socialinio draudimo, prekių ir paslaugų eilutes“. Neaišku, ar VDA „Nuosavų lėšų naudojimo programa“ ir Akademijos nuosavų lėšų panaudojimo taisyklės (2.2.4.2 str. Lėšos mokslo veiklai ir prorektorius mokslui fondas) numato doktorantų skatinimą.

Pateikti dokumentai nepatvirtino doktorantų skatinimo fakto ir nepateikė duomenų, liudijančių, kiek procentų norminės studijų kainos tam skiriama.

Doktorantūros dokumentai (doktorantūros komiteto posėdžių protokolai), kaip teigiama Reglamento 15 str.) 6 metus saugomi koordinuojančios institucijos (VDA) Doktorantūros skyriuje, vėliau – archyve. Ekspertams prašant buvo pateikta pilnos apimties eksternės Allos Pigalskajos disertacijos gynimo eksternu byla.

2. Doktorantūros komiteto veikla

Tinkama Tinkama iš dalies Netinkama

Pateikiama analizė pagal kriterijus:

- komiteto sudėtis ir jo narių kaita
- disertacijų tematikų ir vadovų atranka
- pretendentų į doktorantus atviro konkurso organizavimo tvarka
- pretendavusių ir priimtų į doktorantūrą santykis (konkurso lygis)
- doktorantų atestavimas
- kita komiteto veikla

Atkreiptinas dėmesys į Reglamento nuostatą (I sk., 7 str.), kuri formuluoja akivaizdžiai sumažintus reikalavimus doktorantūros komiteto (rašoma – komisijos) nariams – „Daugiau kaip pusė doktorantūros komiteto narių turi atitikti profesoriaus ar vyriausiojo mokslo darbuotojo kvalifikacinius reikalavimus“. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 561 patvirtintų Mokslo doktorantūros nuostatų 12 punktą, nustatydamas, kad "Doktorantūros komitetas susideda iš ne mažiau kaip 9 aukšto lygio mokslinius tyrimus vykdančių mokslininkų, dirbančių doktorantūros teisę įgijusioje institucijoje (institucijose)". Doktorantūros komiteto sudėtis 2011–2013 m. nekito, 2011–2012 m. pirmininkė – prof. dr. (hp) A. Aleksandravičiūtė, nuo 2013 m. – dr. M. Paknys (pirmininko rotacija kas 2 m. numatyta Reglamente, 8 str.). Doktorantūros komitetą sudaro kvalifikuotų, įvairioms dailėtyros tematikoms atstovaujančių mokslininkų grupė. Disertacijų tematika glaudžiai siejasi su institucijų moksliniais tyrimais, atspindi VDA ir LKTI dailėtyros mokslo tyrimų įvairovę. Siūloma užtikrinti, kad visi doktorantų vadovai atitiktų minimalius kvalifikacinius doktorantūros proceso dalyviams keliamus reikalavimus.

Savianalizės suvestinėje nenurodyta, ar priimant į doktorantūrą abiejų institucijų tinklapiuose buvo skelbiama tematikų ir vadovų konkursai, kokie taikyti atrankos kriterijų svorio koeficientai. Apie tematikas Savianalizės suvestinėje rašoma mažai, pažymėta tik tai, kad yra 6 pagrindinės tematikos, susijusios su institucijose atliekamais tyrimais. Tematikos atsispindi 2013.0.15 ir 2013.06.13 doktorantūros komiteto posėdžių protokoluose. Protokolai mažai informatyvūs, formalūs, juose nepateiktos DK narių diskusijos, tik nutartys. Siūloma keisti DK posėdžių protokolavimo praktiką. Neaiškūs disertacijų tematikos atrankos motyvai.

Abejonių kyla dėl disertacijų temų aktualumo, problematiškumo, neretai temų formuluotės yra kaip aprašomojo pobūdžio tyrimų arba žemesnio studijų lygmens tiriamųjų darbų. Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad konkursas išlieka stabilus: du pretendentai į vieną valstybės finansuojamą vietą. Tačiau nurodoma, kad 2013 m. buvo 4 pretendentai į 3 vietas, taigi konkursas buvo mažesnis. Tai vienas žemesnių doktorantūros konkurso vidurkių. Viešas konkursas vykdomas remiantis Reglamento nuostatomis. VDA mokslininkai vadovauja devyniems, o LKTI mokslininkai – trims 2011–2013 m. įstojusiems doktorantams. Vadovai parenkami tinkamai, abejonių kelia tik Ievos Pileikienės penkerių metų mokslinis įdirbis. Reglamento 13.8 str. skelbia, kad Doktorantūros komitetas užtikrina mokslo doktorantūros sėkmingą eigą ir rūpinasi jos lygio kėlimu. Atrodo, kad šiai funkcijai kol kas skiriama nepakankamai dėmesio, nes pateikti 2013 m. doktorantūros komiteto posėdžių protokolai nepatvirtina, kad būtų aktyviai svarstomi doktorantūros kokybės kėlimo klausimai.

Doktorantų mokslinis aktyvumas – vidutiniškas, o tai, ekspertų nuomone, yra susiję su planavimo neefektyvumu. Vyrauja straipsniai kultūrinėje spaudoje, nepakankamas dėmesys skiriamas publikacijoms recenzuojamuose mokslo leidiniuose rengti. Savianalizės suvestinėje nurodyta, kad 2011 – 2013 m. įstoję doktorantai pateikė 30 publikacijų, iš jų – tik 7 mokslo leidiniuose. Net 70 procentų doktorantų buvo suteiktos akademinės atostogos. Doktorantų atestacijos vyksta du kartus per metus – toks doktoranto darbo patikros periodiškumas yra standartinis ir logiškas. Doktorantai apklausos anketoje nurodė, kad atestacijos išdėstomos neproporcingai, kartais jas teskiria du mėnesiai.

Du iš atsiliepiamus pateikusių doktorantų reiškia nuomonę, kad neatskiriamai susietos disertacijų tematikos ir vadovai yra trukdys pasirenkant disertacijos temą.

Būtina paminėti, kad doktorantai neigiamai vertina triukšmą bibliotekoje ir individualių darbo vietų trūkumą.

3. Doktorantūros studijų vykdymas

Tinkamas Tinkamas iš dalies Netinkamas

Pateikiama analizė pagal kriterijus:

- atitiktis tarp doktorantūros studijų plano ir doktorantūros krypties bei tematikos
- studijų dalykų forma ir pobūdis
- pedagoginė, metodinė ir organizacinė doktorantų veikla institucijų padaliniuose
- dėstytojų parinkimas ir jų darbas su doktorantais
- studijų vertinimas ir egzaminų tvarka
- doktorantų stažuotčių užsienyje skaičius ir efektyvumas

Suformuotos 6 disertacijų tematikų kryptys atitinka dvi bendras stambias abiejų institucijų mokslinės veiklos kryptis. Griežtas šių krypčių (iki Naujųjų laikų arba nuo Naujųjų laikų) laikymasis dirbtinai riboja doktorantų mokslinių hipotezių ir vykdomų tyrimų lauką chronologijos požiūriu.

Savianalizės suvestinėje nurodoma, kad „doktorantams yra 2 privalomi ir 2 pasirenkami studijų dalykai“. Tačiau kiekvienas dalykas yra po 10 ECTS kreditų, o doktorantas privalo išklausti 4 dalykus, vadinasi, surinks 40 ECTS kreditų. Koordinuojanti institucija

ekspertams paaiškino, kad nuo 2012 m. mokslo doktorantai ir meno doktorantai III pakopos studijų modulius klauso kartu, tad atsirado galimybių išklaudyti 40 ECTS kreditų modulių kursas, o tai nepažeidžia Reglamento nuostatų. Reglamente (51 str.) numatyta: „Doktorantūros studijas sudaro ne mažiau kaip 30 kreditų. Kreditai gaunami studijuojant ne mažiau kaip 3 dalykus/modulius“. Savianalizės aprašo 7.9 priede nurodyta, kad „privalomi du moduliai – „Disertacijos rengimo seminaras“ ir „Dailės ir architektūros tyrimų metodologija“. Iš laisvai pasirenkamų dalykų irgi siūloma rinktis du. Jeigu modulių pasirenka mažiau nei trys doktorantai, tema yra išdėstoma asmeninių konsultacijų su vedančiuoju dėstytoju būdu. Ne vienas apklaustas doktorantas nurodė, kad studijavo savo tyrimams nenaudingus modulius.

Bendras pastebėjimas - doktorantūros moduluose dominuoja istorijų dėstymas („Semiotikos istorija“, „XX a. I pusės Lietuvių dailės istorija“, „XIX a. Europos ir Lietuvos dailė ir architektūra“ (aprašė rašoma, kad dalykas praplečia žinias); „XIX – XX a. I pusės tekstilės ir kostiumo istorija“; „Kritikos istorija“; „Paveldosaugos istorija“ ir pan). Modulių tikslas - naujos faktologinės informacijos teikimas doktorantams, o tai neatitinka III-sios studijų pakopos siekių ir reikalavimų. Dėl to rekomenduojama peržiūrėti doktorantams siūlomus dalykus ir patikslinti jų aprašus, atsisakant į bazines žinias orientuotų dalykų, siekti dėstyti dalykus, skatinančiu inovatyvią teorinę refleksiją ir kūrybinę mintį. Dalyko aprašai užpildyti nesilaikant aprašo formos reikalavimų. Nenurodoma žinių, gebėjimų ir pasiekimų vertinimo sistema. Neretai formoje įrašytas kitas nei dalyko autoriaus pažymėtas turinys, (pvz., „Disertacijos rengimo seminaras“). Palyginus tematikų ir siūlomų kursų santykį, matoma, kad trūksta kursų doktorantams, kurie renkasi tematikas „Baltijos regiono priešistorinė dailė“; „LDK dailė ir architektūra“; „XIX a. – XX I pusės dailės ir architektūros istorija ir teorija“. Kai kurie doktorantai mano, kad šios doktorantūros studijas būtų naudinga jungti su kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų studijomis, rengti bendras konferencijas, seminarus, bendrus straipsnių rinkinius.

Apklausti doktorantai teigia, kad doktorantūroje klausomų dalykų (modulių) turinys ir temos menkai skyrėsi nuo magistrantūros studijų kursų. Daugelis doktorantų apgailestavo, kad studijavo jų tyrimams nenaudingus modulius. Vidutiniškai vienas iš trijų doktorantų yra įtraukiami į pedagoginio darbo procesą. Doktorantai pageidautų, kad jiems būtų suteikta daugiau galimybių dėstyti.

Doktorantūros studijų dalykus dėsto kvalifikuoti ir savo sritis išmanantys dėstytojai - visų jų mokslo ir pedagoginė kvalifikacija yra tinkama. Daugumos dalykų studijų vertinimas yra kaupiamasis – susideda iš egzamino ir rašto darbo. Nors bendras doktorantų stažuočių vidurkis yra neblogas, savianalizės rengėjai pripažįsta, kad nė vienas iš po 2011 m. įstojusiuju doktorantų nedalyvavo tarptautinėse stažuotėse. Doktorantų atsiliepimai stažuočių požiūriu yra prieštaringi, dalis jų abejoja stažuotės ir tyrimų užsienyje nauda jų vykdomiems darbams.

4. Disertacijos gynimo tvarka

Tinkama Tinkama iš dalies Netinkama

Pateikiama analizė pagal kriterijus:

- doktoranto ar eksterno parengtos disertacijos nagrinėjimas
- gynimo Tarybos sudarymas
- disertacijos gynimo procedūra
- reglamente nustatytų terminų laikymasis

Gynimo eksternu nuostatai aprašyti Reglamento priede Nr. 2 („Daktaro disertacijos gynimo reglamentas“). Nors jo 8 str. teigiama, kad gynimo posėdis, kuomet vartojama kita kalba, turi būti verčiamas į lietuvių kalbą, doktorantūros komiteto posėdyje (2012.06.20, protokolais Nr. JD-31) buvo leista eksternės A. Pigalskajos disertaciją ginti rusų kalba. Šios

eksternės disertacijos gynimas vyko rusų kalba, į lietuvių kalbą nebuvo verčiama; dalyvavo visi (5) gynimo tarybos nariai. Ekspertų grupei buvo pateiktas ekspertų prašytas gynimo tarybos viešo posėdžio protokolas. Kai kurie reikalavimai eksternu ginamoms disertacijoms pateikti Reglamento priede Nr. 1 („Reikalavimai daktaro disertacijai“). Nepasinaudota Reglamento 114.2. str. teikiama galimybe buvusį doktoranto vadovą skirti konsultantu (doktorantė jau studijavo doktorantūroje, tačiau, užsidarius universitetui, disertacijos neapgynė). Allos Pigalskajos disertacijoje nurodomas ir darbo vadovas, ir doktorantūros komiteto paskirtas konsultantas, o tai eksternu ginamoms disertacijoms nebūdinga. Išanalizavus pateiktus doktorantūros komiteto protokolus galima teigti, kad nustatytos tvarkos laikomasi iš dalies. Pagal naują tvarką eksternu gintos disertacijos gynimo procedūros pažeidimai nežymūs: ginta rusų kalba, tačiau tam pritarus doktorantūros komiteto posėdyje. Apibendrinant iki 2011 m. įstojusių doktorantų disertacijų gynimui sudarytų protokoluose užfiksuotų gynimo komitetų sudėčių, rekomenduojama siekti aukštesnio gynimo tarybos narių mokslingumo lygmens, dažniau pasitelkti kitų institucijų mokslininkus.

5. Doktorantūros efektyvumas

Pakankamas Pakankamas iš dalies Nepakankamas

Pateikiama analizė pagal kriterijus:

- doktorantų ir mokslo daktaro laipsnį įgijusių tyrėjų santykis
- laiku ir pavėluotai apgintų disertacijų skaičiai
- neparengtų ginti ir pateiktų ginti, bet neapgintų disertacijų skaičius
- doktorantūros metu parengtų publikacijų skaičius ir pobūdis
- absolventų karjeros stebėseną
- absolventų reputacija

Nuo 2011 m. visi įstoję doktorantai studijuoja pagal numatytą planą.

Anksčiau įstojusiųjų rodikliai: 2011–2013 m. laikotarpiu rengta 21 disertacija (apginta 17 disertacijų, 3 nepateiktos ginti, 1 neteikta ginti po doktorantūros institucijos paskirtų ekspertų įvertinimo). Ginamos disertacijos (dėl suteiktų akademinų atostogų) parengtos per 4 metų arba ilgesnį laikotarpį.

Kadangi VDA ir LKTI turi senas menotyros doktorantūros tradicijas, per ataskaitinius metus apsigynė beveik 80 % doktorantų. Tikslių skaičių apie laiku arba nelaiku parengtas disertacijas nėra. Iš prieduose pateiktos informacijos galima spręsti, kad iš keturiasdešimt dviejų doktorantų, keturi (apie 10 procentų) nutraukė studijas ar jiems buvo neleista gintis, penkiolika apsigynė, dvidešimt trys studijuoja arba ruošiasi gintis. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad bent du doktorantai studijuoja nuo 2008 m., dažnos doktorantų akademinės atostogos.

Doktorantų parengtų publikacijų skaičius yra pakankamas. Siūlytina doktorantams labiau koncentruotis į mokslines, o ne kultūrines publikacijas.

Remiantis doktorantų apklausos duomenimis galima konstatuoti, kad iš studijuojančiųjų perspektyvos programa yra efektyvi ir vertinama gana pozityviai.

Neanalizuota, kokį poveikį doktorantūros kokybei turėjo didelis akademinų atostogų skaičius (apie 70 procentų).

6. Apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų nagrinėjimas

Tinkamas Tinkamas iš dalies Netinkamas

Pateikiama analizė pagal kriterijus:

- apeliacijų nagrinėjimas doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose)
- akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymas

Apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarka numatyta doktorantūros Reglamente, tad teoriškai ji apibrėžta. Praktikoje kol kas apeliacijų nebuvo. Informacijos apie akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymą taip pat nėra.

GALUTINĖ IŠVADA:

- Doktorantūrą tęsti
- Doktorantūrą koreguoti pagal pateiktas pastabas
- Suteiktą doktorantūros teisę sustabdyti

Rekomendacijos doktorantūrai gerinti (nurodant įgyvendinimo terminus):

(Nepildyti, jei suteiktą doktorantūros teisę siūloma sustabdyti)

Siūloma:

peržiūrėti mokslinę doktorantūros vadovų kvalifikaciją ir užtikrinti, kad ji atitiktų minimalius kvalifikacinius doktorantūros proceso dalyviams keliamus reikalavimus; konkursinio balo kriterijams taikyti svertinius koeficientus; peržiūrėti doktorantams siūlomus dalykus ir patikslinti jų aprašus, atsisakant istorijų kursų ir į bazines žinias orientuotų dalykų, ieškant galimybių dėstyti inovatyvią teorinę refleksiją bei kūrybinę mintį skatinančius dalykus; renovuoti modulių aprašus, numatant žinių, įgūdžių bei gebėjimų vertinimo principus ir kriterijus; atkreipti dėmesį į disertacijų temų formulavimą, vengti aprašomojo pobūdžio tyrimų temų formuluočių; suderinti doktorantūros tematiką ir dėstomus dalykus; parengti naują doktorantų darbo plano formą ir ją pildyti detalai bei konkrečiai; doktoranto plane numatyti konkrečios doktoranto temos probleminę sąrangą bei tyrimų strategiją; keisti DK posėdžių protokolavimo nuostatas; sukurti skaidrią ir efektyvią doktorantų skatinimo sistemą; mažinti studijų institucinę atskirtį, siekti didesnės jų integracijos su menotyros doktorantūros studijomis kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose.